

HISTORIE: Československého ministra zahraničí Jana Masaryka patrně zabili britští agenti, napsal bývalý Havlův poradce

- CZ24 News | 11. března 2023

ČESKO/SLOVENSKO: Před 75 lety zemřel za podivných okolností československý ministr zahraničí Jan Masaryk. Po roce 1989 se začalo tvrdit, že ho údajně připravili o život komunisté. Hovořilo se i o možné demonstrativní sebevraždě. Česko-americký expert Jiří Valenta nyní v odborném časopisu *Middle East Forum* (viz [ZDE](#)) zveřejnil tezi, že Masaryka zavraždili spolupracovníci britské tajné služby SIS.

Kontroverzní smrt

Masaryka našli mrtvého ráno 10. března 1948 na nádvoří Černínského paláce pod okny jeho apartmá. Kriminalisté tehdy uzavřeli případ jako sebevraždu. V demonstrativní sebevraždu Masaryka však věřil například i jeho tajemník Antonín Sum. „Obětoval se, aby smrtí upozornil na nedemokratické poměry v zemi po nástupu komunistů,“ uvedl. V roce 2004 však obnovené vyšetřování došlo k závěru, že Masaryka z okna vyhodili. Kdo tak učinil, se prokázat nepodařilo, nicméně přesto někteří současní historici tvrdí, že to měli být komunisté.

Pohřeb Jana Masaryka; Foto: Národní archiv / Wikimedia Commons

Pravděpodobná role SIS

O pravděpodobné roli britské tajné služby SIS nyní píše Valenta spolu s jeho ženou Leni Friedman Valenta. Valentovi tvrdí, že čeští komunisté neměli důvod sprovodit Masaryka ze světa. Populární demokratický politik dal totiž najevo ochotu dál působit v Gottwaldově komunistické vládě. Dokonce se chystal s premiérem Klementem Gottwaldem veřejně vystoupit.

Valentovi zpochybnili i sovětskou motivaci k vraždě. Připomněli dění během únorové krize, po které komunisté opanovali vládu. Masaryk podle Valentových ujistil sovětského velvyslance, že nepodá demisi jako ostatní nekomunističtí ministři. A svůj slib dodržel. Valentovi míní, že Kreml to musel číst tak, že Masaryk hodlá udržet podporu Prahy pro politiku Moskvy v Evropě i na Blízkém východě, včetně prodeje zbraní izraelské ozbrojené skupině Hagana. Masaryk ostatně sám Izraelcům ke zbráním vydatně dopomáhal – proti zájmům Londýna.

Omámit a vyhodit z okna

Valentovi ve svém článku přikládají váhu výpovědi, kterou v roce 1950 učinil zatčený zaměstnanec ministerstva zahraničí Jan Bydžovský. Tento specialista na šifry se československým úřadům k vraždě Masaryka přiznal. Bydžovského, který za války působil v Anglii, označili Valentovi za člena SIS.

Bydžovský tvrdil, že Masaryka zabil na popud Arnošta Heidricha, správce ministerstva zahraničí, který byl tehdy hlavním spolupracovníkem SIS v Praze. Bydžovský podle svých slov dostal 9. března 1948 od Heidricha pilulky, které dal Masarykovi do kávy. Když ministr upadl do bezvědomí, Bydžovský ho spolu s dalším mužem vyhodili z okna.

Pravděpodobné vině SIS nasvědčuje i to, že se tato rozvědka snažila podepřít demaskovanou teorií o Masarykově sebevraždě. A to i údajným a nepravděpodobným Masarykovým sebevražedným dopisem zaslaným Stalinovi, jehož kopie se prý dostala k SIS.

Všechny cesty vedou do Izraele

Valentovi ve svém článku přímo neříkají, co by mohlo Brity motivovat k likvidaci Masaryka. Ukazují však, že Londýnu vadila podpora, kterou přesvědčený sionista Masaryk poskytoval Židům a rodícímu se státu Izrael. Šlo hlavně o dodávky zbraní i pomoc s přepravou Židů do Palestiny, které Britové tehdy bránili námořní bloádou.

Ve věci Židů propukla podle Valentových v roce 1946 „*tichá válka mezi Prahou a Londýnem*“. Masaryk se tedy protivil vůli země, která mu poskytla azyl během druhé světové války. Konflikt zhoršil i fakt, že se na stranu Izraele přiklonil později i Sovětský svaz, který tak chtěl oslabit pozice Britů na strategickém Blízkém východě.

Podle Valentových se v den Masarykovy smrti sešel Heidrich s Gottwaldem a Masarykovým komunistickým náměstkem Vladimírem Clementisem. Seznámil je s osobně připraveným dokumentem, který měl zpřísnit prodej českých zbraní do zahraničí a tedy i do Izraele.

Kdo je Jiří Valenta

Valenta v roce 1968 emigroval z Československa a usadil se v USA, kde přednášel. V letech 1991 až 1993 vedl Ústav mezinárodních vztahů v Praze. Nyní je výzkumným spolupracovníkem izraelského analytického střediska BESA Center for Strategic Studies. Podle svého webu (viz [ZDE](#)) působil jako poradce bývalého prezidenta Václava Havla i amerických prezidentů Ronalda Reagana a George

Bushe. Jeho manželka Leni Friedman Valenta je badatelka, umělkyně a politička.

Zpracoval: Rudolf Hruboň

[ZDROJ](#)